

ด่วนที่สุด

ที่ ศย ๐๑๖/ ๑๕ ๒๒๒

สำนักงานศาลยุติธรรม
ถนนรัชดาภิเษก เขตจตุจักร
กทม. ๑๐๙๐๐

๒๒ มีนาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติมาตรการแทนการฟ้องคดีอาญา พ.ศ. ....

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติมาตรการแทนการฟ้องคดีอาญา พ.ศ. ....

ด้วยในคราวประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๘ ที่ประชุมคณะรัฐมนตรี ได้มีมติเห็นชอบในหลักการร่างพระราชบัญญัติมาตรการทดแทนการฟ้องคดีอาญา พ.ศ. .... ตามที่กระทรวงยุติธรรมเสนอ โดยมีข้อสังเกตให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาบางประการ และให้ส่งคณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ก่อนเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาต่อไป

ศาลยุติธรรมพิจารณาแล้วเห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติมาตรการแทนการฟ้องคดีอาญา พ.ศ. .... มีหลักการที่ขัดต่อหลักการที่สำคัญของสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานและส่งผลกระทบต่อกระบวนการอำนวยความยุติธรรมที่โปร่งใสและตรวจสอบได้ ดังนี้

๑. การกำหนดมาตรการต่าง ๆ ให้ผู้ต้องหาต้องปฏิบัติ เช่น การคุมประพฤติ การกระทำกิจกรรมบริการสังคมหรือสาธารณประโยชน์ เป็นการปฏิบัติต่อผู้ต้องหาเหล่านั้นเสมือนว่าเป็นผู้กระทำความผิดอาญา โดยปราศจากกระบวนการพิสูจน์ความผิดของบุคคลเหล่านั้น จึงเป็นการขัดต่อหลักสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานที่ต้องถือว่าบุคคลทุกคนต้องสันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นผู้บริสุทธิ์จนกว่าจะมีคำพิพากษาเป็นที่สุดของศาล

๒. การใช้อำนาจในการสั่งชะลอการฟ้องตามร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเป็นมาตรการที่ปราศจากกระบวนการตรวจสอบจากองค์กรภายนอกผู้ใช้อำนาจ ทำให้ขัดต่อหลักธรรมาภิบาลที่การใช้อำนาจรัฐควรจะต้องมีลักษณะสำคัญที่โปร่งใสต่อสาธารณชนและสามารถตรวจสอบจากองค์กรภายนอกได้

๓. การตัดสิทธิในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมทางศาลของผู้เสียหาย เนื่องจากตามร่างพระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติที่ตัดสิทธิของผู้เสียหายที่ประสงค์จะใช้สิทธิทางศาลของตน และมีบทบังคับห้ามมิให้ศาลดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีต่อไป แม้กระทั่งในกรณีที่ผู้เสียหายประสงค์จะใช้สิทธิทางศาลของตนและนำคดีมาฟ้องต่อศาลแล้วก็ตาม

๔. ระยะเวลา

๔. ระยะเวลาและอายุความในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีอาญาอาจขยายไปได้จนแทบไม่มีข้อจำกัดหากมีคำสั่งให้ใช้มาตรการแทนการฟ้องอันจะทำให้พยานหลักฐานที่สำคัญสูญหายหรือเสียหายไปจนไม่สามารถใช้ในการพิสูจน์ความผิดของผู้ต้องหาหากมีความจำเป็นต้องดำเนินกระบวนการพิจารณาในศาลต่อไปซึ่งจะทำให้ประชาชนขาดความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรมในระยะยาว

อนึ่ง ในประเด็นต่าง ๆ เหล่านี้ สำนักงานศาลยุติธรรมได้เคยทำหนังสือแสดงข้อห่วงกังวลในโอกาสต่าง ๆ หลายครั้ง แต่ปรากฏว่ายังไม่มีการแก้ไขข้อห่วงกังวลเหล่านั้นแต่อย่างใด ดังนั้น ในโอกาสนี้ ศาลยุติธรรมจึงขอให้ท่านได้โปรดกรุณาพิจารณาทบทวนหลักการของร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวอีกครั้ง

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายวิระพล ตั้งสุวรรณ)
ประธานศาลฎีกา

สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม
กลุ่มพัฒนานกฎหมาย (กัญจนพร)
โทร. ๐ ๒๕๑๒ ๘๐๘๒
โทรสาร ๐ ๒๕๑๒ ๘๔๗๑

กัญจนพร

กัญจนพร/นางพิมพ์พาน
เสนอความเห็น-มาตรการแทนการฟ้องคดีอาญา-หนังสือ-ภาคกรฐมนตรี

ได้รับต้นฉบับเรียบร้อยแล้ว

มีเหตุ
.....
๒๑ / ๒ / ๓